

A migráció makrogazdasági hatása az EU-régiós övezetben végzett NARCH regressziós vizsgálattal

Fellner Ákos, PhD hallgató közgazdász

fellner.akos@ktk.pte.hu

Bevezetés

A migrációs politika gazdasági hatásai tekintetében két nagy tábor van jelenleg az Európai Unióban, az egyik tábor szerint a migráció káros hatással van a gazdaságra mert növeli az ellátottak számát, illetve előnti a munkaerőpiacot alacsonyán képzett munkaerővel. A másik elmélet szerint a migráció pozitív gazdasági hatással van, mert növeli a foglalkoztatottságot, vagy pótolni igyekszik a kiesett hazai munkaerőt.

Rövid tanulmányunkban 34 uniós régiós ország paneladatait vetettük össze az éves GDP és az éves migrációs adatok tekintetében a 2013 és 2021 közötti időszakban. Arra keressük a választ, hogy igazolható-e bármelyik oldálnak is az állítása.

A modell

A gazdasági kibocsájtás mérésére általában a GDP használatos, noha fontos figyelmeztetni, hogy egy rendkívül aggregált mutatóról van szó. Ennek ellenére előzetes felmérésekre alkalmas. A migráció éves mennyisége sem kifejezetten finom mutató, tekintve hogy számos finomabb vizsgálatra nem alkalmas. Beszélhetünk olyan munkaerő-migrációról, amely teljesen elfogadott bármelyik gazdaságban. Makrogazdasági értelemben nincs különbség a bevándorlás és a munkaerő-migráció között, ezek sokkal inkább jogi és tárdalompolitikai fogalmak.

Ettől függetlenül adataink külföldi bevándorlókat mutatnak. Természetesen tehetünk további megkülönböztetéseket életkor, képzettség, és egyéb fogalmak szerint, mi most jelen esetben aggregáltan számítjuk a migrációt. Természetesen számításba kell vennünk számos

makrogazdasági kereszthatást (például a PPP kereszthatásait az egyes országok között)¹, amely befolyásolja a migrációs vándorlás gazdasági kibocsájtásra gyakorolt hatását. Ezeket jelen tanulmányban nem vizsgáljuk. Ökonometriai módszerként NARCH (Non Linear Autoregressive) regressziót használtunk, 7 lag (jelen esetben 7 év) késleltetett figyelembevételével.

Kiértékelés és értelmezési lehetőségek

GDP	Coefficient	std. err.	z	P> z	[95% conf. interval]	
GDP						
Migration	3.077174	.0139237	221.00	0.000	3.049884	3.104464
_cons	-7432.339	1981.172	-3.75	0.000	-11315.37	-3549.313
ARCH						
narch						
L1.	1.847115	.1002861	18.42	0.000	1.650558	2.043672
L2.	.0820312	.0278549	2.94	0.003	.0274366	.1366258
L3.	.0094284	.00343	2.75	0.006	.0027057	.016151
L4.	-.0026005	.000852	-3.05	0.002	-.0042705	-.0009306
L5.	.065935	.0186952	3.53	0.000	.029293	.102577
L6.	-.0493686	.0028301	-17.44	0.000	-.0549155	-.0438217
L7.	-.0733135	.0051728	-14.17	0.000	-.083452	-.063175

1. ábra. A GDP és a migráció NARCH regressziós eredményei. Saját szerkesztés EUROSTAT adatok alapján

Ha az egyéb kereszthatásoktól eltekintünk, mindenképpen a migrációs munkavégzés hozadékának kérdését kell megvizsgálnunk. A Solow-Cobb-Douglas modell alapján három tényezőt vizsgálhatunk, a humán munkaerő által elvégzett munka (L), a befektetett tőkéét (K), és a technológiai szintet (A).

Jelen erőteljes ingadozásokra minden kétséget kizárólag a munkaerőpiac ad magyarázatot. Az ingadozás háttérében feltételezhetően az áll (lásd a koefficiens értékek változásait az egyes lag késleltettekben), hogy a migráció alacsony hozadékú munkavégzést produkál, tekintve, hogy többségében alacsonyan képzett munkaerőről van szó, akiknek még a befogadó ország nyelvét is meg kell tanulniuk. Hét éves hatás viszonylatában azt látjuk, hogy az első évben magas a migráció GDP hozadéka, ami az azután következő hat évben bizonyos ingadozás mellett, de drasztikusan csökken. Ez azt jelenti, hogy a migráció

¹ A PPP befolyásolja a devizapiaci változásokat, ezért hat kereszthatásként a GDP-re.

elsősorban az alacsony hozadékú munkavégzésben jelent GDP növekedést. Nyilván azért, mert az alacsony hozadékú munkavégzés képes hirtelen felszívni mennyiségileg az alacsonyan képzett munkaerőt. Azonban a magas hozadékú munkavégzés területén a bevándorlók már nem képesek asszimilálódni a munkaerőpiacba; valószínűsíthetően ez az oka a második évtől tapasztalható hirtelen visszaesésnek. (Ellenkező esetben a GDP is exponenciális növekedési tendenciákat mutatna.)

Migrációpolitikai következmények

A migrációs hatást a GDP-kibocsátásra vizsgálva a fenti NARCH modell alapján kijelenthető, hogy sajnos nem jár azzal az általános GDP növekedéssel, amit támogatói elvártak tőle. Ugyan nem jelent a migráció számottevő GDP visszaesést sem, ugyanakkor a migráció makrogazdasági támogatása mindenképpen óvatos optimizmusra int. Ugyanakkor azok a negatív vélemények sem igazolhatók, melyek a migrációs gazdasági hatást katasztrofálisnak értékelik az EU országaiban.

A migránsok befogadása és ellátása sok jóléti kiadással, költséggel jár: mind a szövetségi, mind a helyi önkormányzatok szintjén. A kérdés az, hogy kompenzálja-e ezt a foglalkoztatásuk, hozzájárulásuk a GDP termeléséhez. És egyéb más másodlagos hatások is érvényesülnek (pl PPP keresztthatások). Ez egy alapmodell, számos másodlagos keresztthatást nem vesz figyelembe. A GDP aggregált mutató, ebben benne vannak az állami kiadások hatásai is, illetve hogy mennyi állami kiadás kompenzálódik. Ha a migráció látványos GDP eséssel járna, az egyértelműen azt jelentené, hogy nem kompenzálódik, azaz a migráció veszteséggel jár. De a modell láthatólag nem ezt mutatja.

Bp, 2023. április